

Un vas ales (6): Omul nou

Efeseni 4.24: ... omul cel nou, creat după chipul lui Dumnezeu, de o dreptate și sfințenie a adevărului.

Venim acum la Noul Testament, unde treptat ne este dezvăluită lucrarea lui Dumnezeu cu omul nou. Acesta este cu adevărat un om cu totul altul decât primul om. Doresc să vă îndrept atenția spre unele din punctele cele mai remarcabile din cele trei epistole mari, care luate împreună ne prezintă planul întreg și intenția lui Dumnezeu pentru noua creație în Hristos. Mă refer la epistola către Romani, epistola către Coloseni și epistola către Efeseni.

Prima dintre aceste epistole prezintă detaliat faza finală a istoriei morale a primului om. Acesta era pe de o parte un om căzut – cu toate că avea toate șansele de partea lui, atunci când a fost testat de Dumnezeu – unul care a eșuat înainte de a fi dată Legea; el era deci un om fără lege. Pe de altă parte el era, după darea Legii, un călător de lege, și aceasta cu toate privilegiile și avantajele, care existau deja înainte ca Dumnezeu să-și fi ales un popor deosebit. Când a venit Hristos și El a fost respins, s-a terminat faza de testare. Dacă privim în urmă, „toți au păcătuit și sunt lipsiți de (sau: nu ajung la) gloria lui Dumnezeu”; aceasta era acum dimensiunea și norma după care erau apreciați toți. Omul a fost creat desăvârșit, dar a căzut; va rezista el acum încercării de foc a gloriei lui Dumnezeu?

În toate privințele s-a terminat cu omul cel vechi. Dumnezeu trebuia deci prin judecata Sa dreaptă ori să termine definitiv cu viața acestui om, care s-a răzvrătit împotriva Lui, ori să i Se reveleze în har și dreptate nemeritate, prin jertfa lui Hristos. Nu doresc aici să intru în detalii referitoare la lucrarea de la cruce, la moartea și învierea lui Hristos. Amintesc aceasta numai ca să arăt clar cum Dumnezeu încheie în mod legitim istoria morală a omului și începe creația nouă în Fiul Său – ca și Cap al unei omeniri noi.

Secțiunea epistolei, în care Dumnezeu arată mai întâi cât de vinovată este omenirea înaintea Lui și din cauza aceasta ea a căzut judecării Sale, se termină cu versetul 19 al capitolului 3. Urmează apoi imediat descrierea, începând cu Romani 3.20, felului în care se arată acum dreptatea lui Dumnezeu față de păcătos, prin aceea că El L-a înviat pe Fiul Său dintre morți și L-a înălțat. Dumnezeu nu este *împotriva* păcătosului, lăsându-l să se descurce singur. Dreptatea lui Dumnezeu se arată prin aceea că păcatul a fost ispășit prin credința personală „în Isus Hristos” și prin „credința în sângele Său”. De aceea păcătosul este în chip desăvârșit îndreptățit și eliberat de *vina* sa.

Dar prin aceasta nu s-a anulat *starea* lui de păcătos în primul Adam. După secțiunea, care tratează în toate detaliile această vină și care se încheie la Romani 5.11, apostolul descrie felul în care starea noastră se termină cu moartea lui Hristos. Citim în Romani 6.6: „Omul nostru cel vechi a fost răstignit cu El, pentru ca trupul păcatului să fie desființat, ca noi să nu mai fim robi ai păcatului”.

În epistola către Romani nu auzim absolut nimic despre „omul nou”. Dimpotrivă, ne este prezentată detaliat răstignirea „omului vechi”, prin care păcatul ca întreg este desființat. Ceea ce se apropie întrucâtva de tema (despre omul nou) găsim în Romani 7.22: „Pentru că, după *omul dinăuntru*, îmi place legea lui Dumnezeu”, fără însă ca gândul să fie dezvoltat mai departe. În timp ce epistola către Romani răspunde la întrebarea referitoare la vina și starea noastră, ea nu depășește acest cadru. Ea arată pe *Hristos* înviat, nu spune însă că cel credincios a înviat împreună cu El. Despre acest pas următor auzim în epistola către Coloseni.

În epistola către Romani apare o voință nouă, care ori luptă (Romani 7) împotriva a cea ce este vechi, aceasta înseamnă carnea, ori – după ce sufletul a fost eliberat – umblă în „înnoirea Duhului” și în „înnoirea vieții”. Epistola către Romani ne prezintă deci răstignirea „omului vechi” împreună cu Hristos.

Epistola către Coloseni stă între epistola către Romani și epistola către Efeseni, în ceea ce privește învățătura. În epistola către Romani vedem omul, așa cum el trăiește în păcat. El caută neînfrânat să-și satisfacă poftel. Ce trebuie să aibă loc? El trebuie dus la moarte – la moartea lui Hristos -, pentru ca istoria lui să se sfârșească: „... știind aceasta, că omul nostru cel vechi a fost răstignit cu El” (Romani 6.6).

În epistola către Efeseni ne este arătat omul ca „mort în păcate și fărădelegi”, și de aceea aici trebuie folosită o altă metodă. Nu așa ca în epistola către Romani, unde omul trebuie dus la moarte, deoarece el trăiește în păcate. În epistola către Efeseni viața trebuie să fie pozitiv activă, pentru ca sufletul, care este mort în păcate, să fie trezit la viață și să fie scos. El trebuie să devină o creație nouă în Hristos Isus împreună cu El, Cel care șade în locurile cerești.

De aceea epistola către Coloseni tratează, așa cum este de așteptat, ambele aspecte: să fi mort în păcate și să trăiești în păcate. Ea privește înapoi spre starea noastră din epistola către Romani și privește înainte spre starea în Hristos Isus, din epistola către Efeseni. De aceea citim: „... printre care ați umblat și voi odinioară, când *trăiați* în acestea” (Coloseni 3.7). De asemenea mai citim și: pe când „... erați *morți* în greșeli” (Voloseni 2.13). Deci cel sfânt este privit ca mort „împreună cu Hristos față de elementele lumii” (Coloseni 2.20), atât față de păcat și Lege, cât și ca înviat împreună cu Hristos. Cu toate că el nu șade împreună cu Hristos în locurile cerești, el caută „cele de sus, unde Hristos este așezat la dreapta lui Dumnezeu”. Drept urmare el trăiește încă aici pe pământ.

Deoarece aceasta este așa, în epistola către Coloseni el nu a ocupat încă locul său la Dumnezeu, cu toate că are dreptul la aceasta, căci el a înviat împreună cu Hristos și a fost adus la viață împreună cu El. El a obținut într-adevăr o stare nouă, dar nu încă locul nou. De aceea în această epistolă nu găsim „omul nou”, despre care este vorba în epistola către Efeseni. Este remarcabil: dacă în epistola către Efeseni 3 este vorba, după cât se pare, de omul nou, această realitate nu obține nici pe departe înțelesul pe care ea îl are în Efeseni 4.24. În originalul în limba greacă sunt folosite cuvinte diferite, și cuvântul „om” (*a;nqrwpoj*) nici nu se întâlnește acolo (Efeseni 3.9).

De aceea în epistola către Coloseni se folosește un alt cuvânt pentru „nou” decât cel folosit în epistola către Efeseni 4.24. În epistola către Coloseni este cuvântul *ne,oj*, în epistola către Efeseni este cuvântul *kaino,j*. Ultimul înseamnă concret „nou-nouț”, tipul de om care niciodată nu a fost văzut și despre care niciodată nu s-a auzit¹, în timp ce cuvântul din epistola către Coloseni înseamnă „cu totul nou”. Acest cuvânt nu are sensul de tip nou sau gen nou de oameni, așa cum are cuvântul în epistola către Efeseni.

Constatăm însă că Duhul lui Dumnezeu leagă împreună cu o înțelepciune deosebită cele două locuri din Scriptură din Efeseni 4 și Coloseni 3. Aceasta are loc prin folosirea celor două cuvinte, care se regăsesc în verbul „a înnoi” din Efeseni 4.23 și Coloseni 3.10. Cuvântul din epistola către Efeseni este derivat de la cuvântul „nou” folosit în epistola către Coloseni și cuvântul din Coloseni este derivat de la cuvântul „nou” din epistola către Efeseni². Cât de minunat și de înțelept este Cuvântul lui Dumnezeu!

Aici mai observăm – și aceasta este mult mai deosebit și mai informativ -, că pentru cuvântul „a dezbrăca” se folosește de fiecare dată în cele două epistole un alt cuvânt. În limba greacă cele două cuvinte nu sunt înrudite. În epistola către Coloseni înseamnă să fie „despuiat” de ceva, așa cum ești dezbrăcat de o haină. În epistola către Efeseni nu are acest înțeles, ci exprimă clar: „a pune deoparte” sau „a așeza undeva”. Eu pot pe de o parte să-mi dezbrac hainele și apoi, într-o a doua mișcare, să le așez deoparte, după ce le-am dezbrăcat.

¹ Nu este vorba de un Adam nevinovat și nici de unul căzut și de îndreptățirea sub Lege, ci de o creație cu adevărat nouă.

² Așa cum s-a spus, cuvântul *kaino,j* („nou-nouț”) din Efeseni 4.24 și cuvântul *ne,oj* („cu totul nou”) din Coloseni 3.10 este caracteristic celor două epistole. În epistola către Efeseni este o creație nouă în contrast cu creația veche; în epistola către Coloseni este vorba de viața nouă practică, în care ne mișcăm. În epistola către Efeseni se urmărește în mod deosebit să se arate că Dumnezeu a creat ceva absolut nou.

Vom înțelege imediat motivul pentru care aceasta este probabil așa – dacă cele spuse le vom lega de acestea.

În Septuaginta în cartea Levitic 16.23 este un exemplu de folosire al celor două cuvinte. După ce Aaron în Marea zi a ispășirii și-a terminat slujba îmbrăcat în veșmintele de in albe, trebuia „să se dezbrace de veșmintele sale”, și să le depună la intrarea în Cortul întâlnirii. În limba engleză stă în Faptele Apostolilor 7.58 cuvântul „laid down”, este același verb ca în Efeseni 4.25, care este tradus prin „put off”, dar mai exact tradus ar fi prin „lay down”. Este vorba de ucigașii lui Ștefan, care și-au depus hainele la picioarele unui tânăr cu numele Saul. Același lucru este valabil și în Evrei 12.1, unde acest cuvânt este tradus prin „a da la o parte orice ne îngreunează”, și așa mai departe.

Epistola către Coloseni ne dă partea *subiectivă* a „omului nou” (viața practică a omului sfânt aici pe pământ) și epistola către Efeseni tratează partea *obiectivă*, aceasta înseamnă, epistola ne arată partea noastră cerească. În epistola către Coloseni este vorba mai degrabă de locuirea lui Hristos în noi.

Deci în epistola către Romani găsim „omul nostru cel vechi *răstignit*”, în epistola către Coloseni găsim despărțirea „de omul cel vechi” și partea *subiectivă* a „omului nou”. În epistola către Efeseni dimpotrivă este vorba că omul cel vechi a fost pe deplin „pus deoparte”; noi suntem văzuți ca fiind „în Hristos”. Aceasta este prezentarea obiectivă a omului „nou-nou”, o creație absolut nouă în Hristos.

În epistola către Efeseni 4.21-24 citim: „dacă într-adevăr L-ați ascultat și dacă, potrivit adevărului care este în Isus, ați fost învățați cu privire la felul vostru de viață din trecut, că v-ați dezbrăcat de omul cel vechi, care se strică după poftele înșelătoare, și ați fost înnoșiți în duhul minții voastre și v-ați îmbrăcat cu omul cel nou, creat după chipul lui Dumnezeu, de o dreptate și sfințenie a adevărului.”

„Sfințenia adevărului” sau „adevărata sfințenie” stă în contrast cu „poftele înșelătoare” din versetul 22. Înșelăciunea șarpelui a dat naștere la început poftei. Deoarece dreptatea este baza creației noi a lui Dumnezeu, omul nou este creat în dreptate și adevărata sfințenie (despărțire absolută de rău).

În locul corespunzător din Coloseni 3.10 este prezentat practic: „și v-ați îmbrăcat cu *omul cel nou*” (*ne,oj*). În textul original cuvântul „om” (*a;nqrwpoj*) este lăsat la o parte, deoarece acest cuvânt se folosește când este vorba de sensul absolut ca în Efeseni 4: „care se înnoiește spre cunoștință deplină, după chipul Celui care l-a creat.”

Vă rog să observați, că în epistola către Coloseni „Hristos” este prezentat ca Model pentru (omul) nou. Viața noastră este ascunsă cu Hristos în Dumnezeu (Coloseni 3.3). Alesului lui Dumnezeu i se prezintă *însușirile de caracter* ale lui Hristos, pe care el trebuie să le practice și care îl transformă (versetele 12 și 13). *Cuvântul* lui Hristos trebuie să locuiască din belșug în el (versetul 16), da, potrivit cu versetul 11 Hristos este totul și în toți. Însă în epistola către Efeseni este prezentat „Dumnezeu” și ființa lui Dumnezeu ca etalon pentru toate. „Omul nou” în această epistolă este creat după chipul lui Dumnezeu (Efeseni 4.24). El trebuie să fie imitator al lui Dumnezeu (Efeseni 5.1). El trebuie să umble în *dragoste* (despre care Hristos era un model perfect) și să umble ca un copil al *luminii* – acestea sunt cele două însușiri importante ale lui Dumnezeu (Efeseni 5.2,8).

Însă aici stă mai mult: în epistola către Coloseni este vorba de „*Chipul Celui care l-a creat*” (Coloseni 3.10). În epistola către Efeseni este accentuat mai mult Dumnezeu Însuși – „*existență asemănătoare*” (*kata. qeo.n*).

Revenim acum la cuvintele „*asemănare*” și „*chip*”. Omul cel nou din epistola către Efeseni se aseamănă cu Dumnezeu, privit din punct de vedere moral; el este văzut pe locul său propriu-zis – în Hristos în cer – și ne este prezentat din partea obiectivă. Când de aceea vorbim despre viața practică sau partea subiectivă, în epistola către Coloseni 3 se folosește cuvântul „*chip*”. Căci omul în umblarea sa pe pământ trebuie să prezinte pe Dumnezeu din punct de vedere moral – pe Dumnezeul care era în Hristos și care este „*totul*”.

Omul nou

Amintim acum și îndemnul din fiecare epistolă în legătură cu „omul cel nou”. În epistola către Coloseni 3.9 stă scris: „Nu vă mințiți unii pe alții”. Aceasta aparține vieții practice. Însă în epistola către Efeseni 4.25 stă scris: „De aceea, fiindcă ați lepădat minciuna, fiecare din voi să spună aproapelui său adevărul.” Aici, unde omul cel vechi a fost dezbrăcat, este vorba de chestiunea însăși: minciuna. Noi suntem nu numai îndemnați, ca în epistola către Coloseni, să ne dezbrăcăm de minciună, ci minciuna însăși este privită ca fiind lepădată. Îndemnul este pozitiv, și anume, să spunem adevărul, și așa mai departe, așa cum este folosit în altă parte în această epistolă. Numai aici devine clar în toată dimensiunea lui conflictul din viața celui sfânt. Satan apare iarăși în mod deosebit pe prim plan, ca să lupte împotriva acestui om nou al creației noi, așa cum el a făcut în prima creație. Însă acum nu vreau să mă ocup în detaliu cu aceasta.